

■ การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ทั่วโลกขณะนี้กระทบต่ออัตราการขยายของเศรษฐกิจโลกอย่างหนัก (IMF ประเมินการว่า จีดีพีของโลกคิดลบ 3%) ซึ่งแน่นอนว่าทำให้ความต้องการใช้สินค้าสำคัญๆของโลกลดลงอย่างมาก เช่น กรณีของน้ำมันที่ความต้องการใช้ลดลงถึง 30% จนทำให้ราคาน้ำมันดิบลดลงอย่างหนักเป็นประวัติการณ์ จนกระทั่งไม่มีคลังน้ำมันที่จัดเก็บได้รวมไปถึงสินค้าสำคัญอื่นอย่างเช่นผลิตภัณฑ์เหล็ก ซึ่งปริมาณการความต้องการใช้ลดลง ตามภาวะภาคธุรกิจสำคัญที่มีอัตราการขยายตัวลดลง เช่น ภาคธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ การก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่ ฯลฯ

ด้วยเหตุนี้เองทำให้ผู้ผลิตเหล็กรายสำคัญของโลกต้องดิ้นรนเพื่อความอยู่รอด เช่น กรณี ประเทศจีนประเทศผู้ผลิตเหล็กรายใหญ่ของโลก (กำลังผลิตต่อปีกว่า 900 ล้านตัน เมื่อปี 2562) ทำให้รัฐบาลจีนต้องให้มาตรการต่างๆ เพื่อระบายสต็อกที่ล้นตลาดอยู่ตอนนี้ เช่น มาตรการหนุนส่งออกด้วยการตีมูลค่า การลดหย่อนภาษีสำหรับการส่งออกสินค้าเหล็กอีก 3% (เพิ่มจาก 10% เป็น 13%) นับแต่กลางเดือนมีนาคมที่ผ่านมา

ด้าน Nippon Steel Corp ผู้ผลิตเหล็กรายใหญ่อันดับ 1 ของญี่ปุ่น และอันดับ 3 ของโลก และ JFE Steel ผู้ผลิตเหล็กรายใหญ่อันดับ 2 ของญี่ปุ่น และอันดับ 8 ของโลก ต้องออกมาประกาศปิดเตาถลุงเหล็กบางส่วนลง

ขณะที่ Arcelor Mittal บริษัทผู้ผลิตเหล็กอันดับ 1 ของโลก ต้องปรับลดการผลิตเหล็กของโรงงานในภูมิภาคต่างๆ ของโลก ทั้งใน สหรัฐฯ แอฟริกาใต้ สหภาพยุโรป และโรงเหล็กบางแห่งในสหรัฐฯ จำเป็น

'Thai First' รอไม่ได้อีกแล้ว สต็อกเหล็กตลาดโลกหดใหญ่จ่อถล่มไทย

ต้องประกาศลดพนักงานลง และ Thyssen Krupp ผู้ผลิตเหล็กรายใหญ่อันดับ 1 ในเยอรมนี ประกาศแผนปรับโครงสร้างบริษัท โดยวางที่จะแผนปลดพนักงานราว 3,000 ตำแหน่ง รวมทั้ง ผู้ผลิตเหล็กต่างๆ ในหลายภูมิภาคทั่วโลก ทั้งในอินเดีย ตุรกี อังกฤษ ฟินแลนด์ ออสเตรเลีย แคนาดา ซาอุดีอาระเบีย อินโดนีเซีย ฯลฯ ก็ต้องปรับลดการผลิตลงจากผลกระทบของความต้องการใช้เหล็กที่หดตัว

ดังนั้น นอกจากการปรับตัวในหลายรูปแบบเพื่อการอยู่รอดแล้ว ก็ยังต้องขอความช่วยเหลือจากรัฐบาลของตนในการออกมาตรการต่างๆ เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมในประเทศด้วย เช่น สมาคมอุตสาหกรรมเหล็กของยุโรป (Eurofer) ได้ยื่นจดหมายต่อสหภาพยุโรป (EC) ทบทวนมาตรการจำกัดการนำเข้าที่เข้มงวดมากขึ้น เพิ่มเติมจากมาตรการ Global Safeguard ที่ใช้อยู่ รวมถึงการพิจารณาการอุดหนุน จำกัด การนำเข้า ซึ่งได้รับอนุญาตให้สามารถใช้ได้ตามข้อตกลง Article XXI ของความตกลง GATT 1994 ซึ่งเป็นข้อยกเว้นสำหรับการปกป้องผลประโยชน์ทางความมั่นคง (Security Exceptions) เนื่องจากมาตรการ Global Safeguard ที่ใช้อยู่ไม่ครอบคลุมสินค้าที่นำเข้าจากประเทศกำลังพัฒนา (undeveloped countries) ซึ่งรวมถึงการนำเข้าจากประเทศจีน รัสเซีย และบราซิลด้วย

ขณะที่สถาบันเหล็กและเหล็กกล้าของสหรัฐฯ (AISI) และอีก 4 สมาคมเหล็กของสหรัฐฯ ขอให้สภาองเกรสบรรจุแท็กเกจการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานในมาตรการฟื้นฟูผลกระทบจาก โควิด-19 ในระยะต่อไป โดยแท็กเกจโครงสร้างพื้นฐานด้านการลงทุน

ต้องระบุดึงการไว้วัสดุเหล็กและงานแปรรูปเหล็กที่ผลิตภายในประเทศ ส่วนกรณีของประเทศตุรกี ผู้ผลิตและส่งออกเหล็กรายใหญ่อันดับ 7 ของโลก

ก็เพิ่งประกาศขึ้นภาษีนำเข้าสินค้าเหล็กหลายรายการ ทั้งกลุ่มบิลเล็ต เหล็กแผ่นรีดร้อน เหล็กแผ่นรีดเย็น เหล็กแผ่นเคลือบ เหล็กกล้าไร้สนิม เหล็กโครงสร้างรูปพรรณและเหล็กเส้น โดยปรับภาษีนำเข้าเพิ่มขึ้น 5% จากอัตรา 9-15% เป็น 14-20% กลุ่มท่อเหล็กปรับภาษีนำเข้าเพิ่ม 2% จากอัตรา 6-7% เพิ่ม เป็น 8-9%

แน่นอนว่าด้วยมาตรการต่างๆ ของประเทศทำให้เกิดสต็อกเหล็กที่ล้นคลังในตลาดโลกจำนวนมาก และต้องหาดตลาดที่จะส่งออกไปแน่นอนว่า กลุ่มประเทศอาเซียน โดยเฉพาะประเทศไทย คือเป้าหมายอันดับแรกๆ ของสต็อกเหล็กโลกนี้ ด้วยเหตุผลสำคัญ 2 ประการ คือ 1.ประเทศไทยมาตรการป้องกันการนำเข้าและมาตรการคุ้มครองอุตสาหกรรมในประเทศที่อ่อนแอมากที่สุด 2.ประเทศไทยมีแผนการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานช่วง 5 ปีนี้ สูงถึง กว่า 2 ล้านล้านบาท ซึ่งจำเป็นต้องใช้สินค้าเหล็กจำนวนมาก หลายหลากกลุ่ม

ด้วยเหตุที่ทุกประเทศถือว่า อุตสาหกรรมเหล็ก คืออุตสาหกรรมพื้นฐานของประเทศ ดังนั้นทุกประเทศผู้ผลิตเหล็กรายใหญ่ หรือแม้แต่ประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจของโลก ยังต้องดิ้นตัวเร่งหาทางรับมือกับการทะลักของเหล็กนำเข้า เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมในประเทศ ดังนั้นประเทศไทยจึงไม่มีเหตุผลอันใดที่จะไม่เร่งหาหนทางรับมือ และด้วยสภาพการของอุตสาหกรรมเหล็กในประเทศในช่วงหลายปีมานี้ก็น่าเห็นห่วง โดยตัวเลขล่าสุดเมื่อสิ้นปี 2562 ประเทศไทยมีการใช้สินค้าเหล็ก 18.47 ล้านตัน และส่วนใหญ่ประมาณ 58% ใช้ในอุตสาหกรรมก่อสร้าง แต่จะพบว่าสินค้าส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าจากต่างประเทศ กว่า 12 ล้านตัน คิดเป็นกว่า 66% ของ

การใช้ในประเทศ และคิดเป็นมูลค่ากว่า 3.2 แสนล้านบาท ส่งผลให้ผู้ประกอบการในประเทศมีการใช้กำลังการผลิตเพียง 32% เท่านั้น และสภาพการก็เป็นเช่นนี้ต่อเนื่องมาหลายปี

ด้วยมาตรการการคุ้มครองอุตสาหกรรมในประเทศที่มีอุปสรรคในเรื่องความล่าช้า (ซึ่งยากที่จะแก้ไข) ดังนั้นสิ่งที่จะเข้ามาช่วยก๊วักกุดในอุตสาหกรรมเหล็กของไทยได้ในขณะนี้ก็ต้องหวังพึ่งนโยบาย “Thai First ไทยทำ ไทยใช้ คนไทยต้องได้ก่อน” ซึ่งหัวใจหลักคือการสนับสนุนให้สินค้าในประเทศเป็นหลัก โดยจากการศึกษาเบื้องต้นของ ศูนย์ศึกษาการค้าระหว่างประเทศ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย เรื่องผลกระทบจากการใช้สินค้าในประเทศ (โดยการใช้เครื่องมือตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต หรือ Input-Output Table (I-O Table) ซึ่งเป็นตารางที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างการผลิตและการใช้ผลผลิต ทั้งที่ใช้ไปในขั้นสุดท้าย และที่ใช้ไปเพื่อการอุปโภคขั้นกลาง พบว่า จากข้อมูลโครงการก่อสร้างของกระทรวงคมนาคม 44 โครงการ โดยได้มีการประเมินจากผู้ผลิตสินค้าเหล็กในประเทศว่าสามารถใช้สินค้าเหล็กในประเทศได้เป็นมูลค่าถึงประมาณ 110,000 ล้านบาท และจากมูลค่าดังกล่าวเมื่อนำไปวิเคราะห์โดย I-O table พบว่าจะช่วยให้เกิดการจ้างงานทั้งทางตรง และทางอ้อมกว่า 139,000 คน และช่วยให้ GDP ของประเทศขยายตัวเพิ่มขึ้น 2.6%

โดยสรุปคือ การสนับสนุนการใช้สินค้าในประเทศจึงเป็นกลไกที่สำคัญที่จะส่งเสริมให้เกิดการใช้กำลังการผลิตที่สูงขึ้น และพัฒนาอุตสาหกรรมเหล็ก ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนาอุตสาหกรรมอื่นต่อไป...!! ถึงตรงนี้ก็ไม่ต้องรออะไรแล้วที่เร่งทำให้ “Thai First” มีผลในทางปฏิบัติทันทีในโครงการลงทุนของรัฐนับจากนี้ต่อไป....

กระบอกIWUS